

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	23.12.2024 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24231753186
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3; KarS § 120 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	XXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	03.08.2022, 20.06.2023, 31.08.2024, 09.09.2024

Kahtlustatavale XXX on kriminaalasjas 24231753186 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 (teise inimese tervise kahjustamises ja valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, mis on toimepandud lähi- või sõltuvussuhtes ja korduvalt) ja KarS § 120 lg 1 (tervisekahjustuse tekitamisega või olulisel ulatusel vara rikkumise või hävitamisega ähvardamine, kui on olnud alust karta ähvarduse täideviimist) järgi kvalifitseeritavate kuritegude toimepanemises.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalmenetluse materjalidega ja analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, on jõudnud järeldusele, et 03.08.2022, 31.08.2024 vägivald kasutamise seotud kuriteoepisoodides puudub kuriteokoosseis, 09.09.2024 kahtlustatava käitumisaktis on ähvardamine hõlmatud vägivallateoga ning 20.06.2023 kuriteoepisoodis ei tuvastanud prokurör kuriteokoosseisu. Tuginedes eeltoodule ja arvestades kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on prokuröri hinnangul võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus 03.08.2022, 31.08.2024 ja 09.09.2024 kuriteoepisoodide osas KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). xxx teod kvalifitseeruvad KarS § 121 lg 2 p 2 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus, samuti KarS § 120 lg 1 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivset vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Lisaks kohtueelses menetluses antud ütlustele lisas kannatanu xxx prokuröriga 17.12.2024 telefonivestluses, et hetkel elavad menetlusosalised eraldi. Lastega suhtlevad mõlemad lapsevanemad. Kannatanu ei tea, kui palju aega võtab tal taastumine vägivaldsest suhtest, aga mõlemad nii kannatanu kui ka kahtlustatav käivad teraapias, kus on võimalik saada vajalikku nõustamist ja tuge. Xxx ei taotle kahtlustatava karistamist kriminaalkorras, on nõus kohtuvälise lahendamisega.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et kahtlustataval xxx ei ole kehtivaid karistusi. Prokuratuuris 23.12.2024 toimunud kohtumisel kinnitas kahtlustatav xxx et ta kahetseb juhtunut, on käinud üle aasta teraapias ning nõustub temale määratud kohustusega. Ta kinnitas, et mõistab, et verbalseid konflikte tuleb lahendada rahumeelselt.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine xxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning xxx suhtes ei ole eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi ning antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi ning hakata õiguskõlpekaks.

Xxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS § 199 lg 1 p 1 ja § 200 abiprokurör

määras:

- 1) Lõpetada kriminaalasjas nr 24231753186 menetlus xxx suhtes:
 - a) 03.08.2022 ja 31.08.2024 KarS § 121 lg 2 p 2, 3 kuriteoepisoodise osas;
 - b) 20.06.2023 KarS § 121 lg 2 p 2, 3 ja KarS § 120 lg 1 kuriteoepisoodise osas.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231753186 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **xxx on kohustatud KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel tasuma 500 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides Helge Kool MTÜ-le (registrikood 80114427) hiljemalt 31.01.2025.**
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendeid ei kohaldata.
- KrMS § 217 alusel oli kinni peetud 11.09.2024 kuni 12.09.2024.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD-plaat ja 2 DVD-plaati jätta kriminaalasja juurde KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel.
6. ABIS-i ja RSBR-i registritesse edastatud andmeid ei kustutata.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale ja tema lepingulisele kaitsjale. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanule.
9. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
10. Kannatanul on õigus:
 - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
 - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
 - esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamise ja minule määratud kohustusega. Määruse olen kätte saanud.
